

som frostskaorna i Norrland föranledt, ännu äro i friskt minne, våga vi hysa den förhoppning, att Riksdagen varmt behjertar denna viktiga angelägenhet och äfven nu beviljar samma anslagsbelopp, som tillföre, eller 120,000 Riksdaler, hvarom vi vördsam samt anhålla.

Stockholm den 27 Januari 1869.

<i>M. Ahlgren.</i>	<i>P. O. Hörnfeldt.</i>	<i>P. Engman.</i>
<i>Axel Lundström.</i>	<i>Aug. Danielsson.</i>	<i>L. J. Fahlander.</i>
<i>Z. Grape.</i>	<i>Olof Nilsson.</i>	<i>Pehr Pehrsson,</i> från Gefleborgs län.
<i>Pehr Ericsson,</i> från Gefleborgs län.	<i>John Norén.</i>	<i>Ol. Östling.</i>
<i>F. W. Åman.</i>	<i>Jan Andersson.</i>	<i>A. M. Myrtin.</i>
<i>C. Ocklind.</i>	<i>Gustaf Hægström.</i>	
<i>Eric Ersson,</i> från Jemtlands län.	<i>Nils Larson.</i>	

N:o 189.

Af Herr M. Ahlgren: Om upphörande af bevillningsafgift för stämpling af tidningar, samt andra periodiska skrifter och tryckta afhandlingar.

Sedan genom Kongl. Brevet den 15 December 1820 blifvit bestämdt, att alla så väl i hufvudstaden som i landsorten utkommande dagblad derefter fingo med posten afsändas mot ett nedsatt porto, beräknadt till en åttendedel af hvad för bref — enligt gällande posttaxa — betaltes, så förekom vid 1823 års riksdag till behandling hos Rikets Ständer en af Herr A. von Hartmansdorff väckt motion, hvarutinnan

han, i uppgifvet ändamål att genom utvidgad tidnings-cirkulation sprida upplysning samt på i öfrigt anförda skäl, föreslog:

“att Rikets Ständer måtte efterskänka den bevillning, som ditintills utgått i postporto“;

eller ock

“att Rikets Ständer ville uttryckligen upptaga det dåvarande tidningsportot i bevillningen, så att det lika litet som någon annan del deraf må kunna utan Ständernas medgifvande förhöjas; samt i sådan händelse,

att en viss afgift till Postverket måtte bestämmas för hvarje exemplar af en tidning, som genom detsamma fortskaffas från tryckningsorten, utan afseende på om den fördes längre eller kortare väg inom riket“.

I sammanhang med denna motion gjordes af Herr Friherre Johan Lagerbjelke det förslag att, till beredande af en mot Statsverkets förlust, i händelse tidningar finge portofritt kringsändas, svarande inkomst, tidningar och periodiska skrifter, mot erläggande af stämpelafgift, borde med särskild stämpel förses, på sätt som skedde i de flesta europeiska stater, “hvarest tidningarne hvar i sin mån sålunda bidroge till statsbördorne.“

Stats- och Bevillnings-Utskotten vid 1823 års riksdag handlade denna fråga, hvarom närmare underrättelse kan inhemtas af Utlåtandet N:o 564, samt antogo Herr Friherre Lagerbjelkes förslag, i öfverensstämmelse hvarmed Rikets Ständer jemväl fattade beslut.

Under följande riksdagar hafva förekommit mer eller mindre väsentliga förändringar angående ifrågavarande stämpelafgift, till dess, i enlighet med 1859—1860 års Riksdags hemställan, Kongl. Maj:t under den 30 November sistnämnda år i ämnet utfärdade nådig Kungörelse, hvilken för närvarande är gällande och länder till efterrättelse till slutet af detta år, under hvars lopp ny tidningsstämplings-bevillning varden af Riksdagen fastställd.

Uti denna Kungörelse förekomma, bland andra, följande stadganden:

“1:o) Hvarje utkommande tidningsnummer skall förses med en röd stämpel af följande värde, nemligen:

då tidningspapperets ena yta innehåller 200 kvadratdecimaltum och	
derunder.....	1 ² / ₀ öre
utöfver 200 till och med 400 kvadratdecimaltum.....	1 ³ / ₀ ”
utöfver 400 ” ” ” 600 ”	1 ⁴ / ₀ ”
utöfver 600 ” ” ” 800 ”	1 ⁵ / ₀ ”

o. s. v. så att stämpelbeloppet ökas med 1¹/₀ öre för hvarje tillökning af 200 kvadratdecimaltum i papperets yta. Tidningar, med sådan stämpel försedde, äro vid afsändningen från tryckningsorten från postportoafgift frie.“

och “5:o) Stämpling af tidningar verkställes i Stockholm uti Rikets Ständers Riksgälds-kontor, i hvilket afseende det för tidningarne bestämda papper skall, jemte

attest öfver stämpelafgiftens insättning i Banken för Riksgälds-kontorets räkning, dit aflemnas; och ega vederbörande att, i den mån papperet hinner stämplas, men sednast efter fjorton dagar, detsamma återfå. På enahanda sätt förhållas med stämpling af i Stockholm utkommande periodiska skrifter och brochyror, för hvilka, i den ordning § 3 bestämmer, portofrihet blifvit särskildt sökt och beviljad.

När tidningar eller periodiska skrifter och brochyror, för hvilka åstundas portofrihet, utgifvas i länsresidensstäder, utom Stockholm, inlemnas papperet till landskontoret, under hvars inseende och ansvar stämplingen verkställes; och eger landskontoret att, såsom ersättning för besvär, tryckbällar, färg och arbetslön till stämplare, af influtna medel godtgöra sig $\frac{1}{10}$ öre för hvarje åsatt stämpel. I andra städer besörjes stämplingen, emot enahanda godtgörelse, af magistraten, och å landet af den som Konungens Befallningshafvande dertill förordnar; dock bör alltid stämpelafgiften i Landt-ränteriet nedsättas och qvitteradt reversal derå till vederbörande aflemnas, innan stämplingen får företagas.“

För bedömande af lämpligheten utaf tidningsstämplings-bevillningen torde företrädesvis böra tagas i öfvervägande grundmotivet för samma bevillning. Detta motiv var att medelst erläggande af stämpelafgiften bereda Statsverket en ersättning för den förlust, som uppkomme genom tidningarnes portofria kringsändande; men under tidernas lopp har denna afgift blifvit en icke så mycket tidningsutgifvaren ålagd beskattning utöfver den, hvartill han för sin rörelse särskildt taxeras, utan fastheldre en beskattning å den tidningsläsande allmänheten, af hvilken erlägges bevillning och indirekta skatter under så många andra former, att icke utan skäl kan ifrågasättas, huruvida ej med billighet vore mera förenligt att samma allmänhet blefve befriad från tidningsstämplings-bevillningen, helst omkostnaderna i och för denna statsinkomst äro särdeles betydliga.

Så utgjorde, jemlikt af mig inhemtade upplysningar, exempelvis afgiften för stämpling af tidningar och periodiska skrifter under år 1867 i

rikets tjugofyra län	27,311 R:dr 34 öre
samt i och för stämplingen utbetalda omkostnader.....	7,258 „ 11 „
	behållningen således endast 20,053 R:dr 23 öre.
För hufvudstaden deremot uppgick under samma år berörde	
inkomst till.....	47,439 R:dr 79 öre
samt omkostnaderna till.....	5,631 „ 30 „
	återstående behållning 41,808 R:dr 49 öre.

Det vill synas både rättvisare och enklare att återgå till hvad som före 1823 egde rum eller att låta Postverket få ett lämpligt porto för de tidningar, som sändas med posten, hvilket porto, då tidningarne till de flesta delar af riket numera på jernväg befordras, samt de postskjutsskyldige i flera orter sålunda blifvit befriade från ett dem fordom genom tidningstransporten åliggande kånbart onus, torde kunna och böra

bestämmas till ett belopp, betydligt lägre än hvad som för närvarande såsom stämpelings-bevillningsavgift tidningarne påföres.

Huruvida allmänheten genom tidningsläsande bibringas upplysning och kunskaper, eller om denna slags lektyr, såsom äfven påstås, icke är nyttig, synes mig ej böra hafva något det ringaste inflytande vid bedömandet af frågan om lämpligheten att indirekt beskatta den tidningsläsande allmänheten genom tidningarne och periodiska skrifter påförd bevillning, i förhållande till hvars belopp tidningarnes prenumerationspris naturligtvis i viss mån bestämmas. För denna indirekta beskattning har jag icke funnit någon rättsgrund; och i följd häraf vågar jag vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte besluta,

att från och med nästkommande år stadgandet om erläggandet af bevillningsavgift för stämpling af tidningar samt andra periodiska skrifter och tryckta afhandlingar må upphävas, samt att, i enlighet med detta förslag, 22 § i gällande bevillningsstadga uteslutes, äfvensom att, i följd deraf, i samma § omförmälda särskilda författning, Kongl. Kungörelsen den 30 November 1860, må förklaras från 1870 års början icke vidare lända till efterrättelse.

Stockholm i Januari 1869.

M. Ahlgren.

N:o 190.

Af Herr M. Ahlgren: Om bestämmande af avgift till Postverket för fortskaffande af tidningar och periodiska skrifter.

Åberopande innehållet utaf min denna dag under N:o 189 afgifna motion, om upphäfvande af stadgandet angående bevillningsavgifts erläggande för stämpling af tidningar samt andra periodiska skrifter och tryckta afhandlingar m. m., får jag, för att